Ministerie van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Onze referentie
5957535

bijlage

Bijlage nummer	1
Horend bij	Beslisnota MAenM - Toepassing gewijzigd kader artikel 15, onder c Kwalificatierichtlijn
Datum	23 oktober 2024
Onze referentie	x

Hieronder staan per land de gebieden opgesomd waar de nieuw te introduceren gradatie iii binnen de toepassing van artikel 15, onder c, Kwalificatierichtlijn (hierna: artikel 15c) van toepassing verklaard zal worden in het respectievelijke landenbeleid. U vindt hierbij een kort overzicht van de relevante overwegingen per gebied gebaseerd op de meest recente ambtsberichten, de onderliggende beslisnota's alsook de andere bronnen die zijn geraadpleegd ten behoeve van deze nota's. Voor al deze gebieden geldt in principe dat er een gewapend conflict speelt maar dat er sprake is van een relatief lagere mate van willekeurig geweld (gradatie iii). Bij de eerstvolgende update van de ambtsberichten zal dit beleid ook weer tegen het licht gehouden worden.

Ethiopië

Amhara

Het meest recente algemeen ambtsbericht Ethiopië meldt dat tijdens de verslagperiode sprake was van zowel willekeurig geweld als gevolg van drone-aanvallen, als gerichter geweld tegen burgers. Bij de verschillende drone-aanvallen door het federale leger in de regio Amhara zouden tientallen personen, waaronder burgers, om het leven zijn gekomen. In december 2023 waarschuwde de Ethiopische commandant der strijdkrachten de bevolking dat zij afstand moesten bewaren van de milities omdat zij anders het slachtoffer konden worden van drone-aanvallen en dat de autoriteiten van plan waren hier gebruik van te blijven maken. Er wordt door de bij de gewapende strijd betrokken partijen getracht burgerslachtoffers te voorkomen. In 2023 vielen er ca. 1750 dodelijke slachtoffers (op een inwonersaantal van 22,877,365)[1]. Hierbij is niet gespecificeerd in hoeverre dit burgerslachtoffers betreft. Het totale aantal slachtoffers is in zoverre relatief beperkt te noemen. In afbeelding 14 van het ambtsbericht Ethiopië van januari 2024 is te zien dat gevechten en geweld verspreid in de regio voorkomen. De gevechten in Amhara hadden echter nauwelijks invloed op de aantallen ontheemden.

Oromia

[1] Het gaat om een inschatting gebaseerd op de census uit 2007; zie Microsoft Word - Projection Report for print Word version of 24 April 2014.doc (statsethiopia.gov.et))

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
23 oktober 2024

Onze referentie
5957535

Uit de data van ACLED blijkt dat het geweld van het *Oromia Liberation Army* (OLA) zich in Oromia concentreert (in het oostelijke en meest zuidelijke deel vinden geen/nauwelijks gevechten plaats) en dat er naast de regionale en federale veiligheidstroepen en de Amhaarse milities ook het OLA geweld gebruikte tegen burgers. De meeste dodelijke burgerslachtoffers in Oromia zijn volgens de data ook veroorzaakt door het OLA. Het geweld was vaak gericht tegen etnische minderheden in Oromia, maar soms ook tegen de Oromo bevolkingsgroep. Volgens verschillende bronnen betrof het geweld ook ernstige mensenrechtenschendingen, zoals ontvoeringen voor losgeld, afpersing, diefstal, overvallen, vernieling en vandalisme, willekeurige arrestaties en moord om aan geld te komen en controle te behouden. Eveneens in oktober 2023 doodde het OLA volgens een bericht zeker driehonderd personen en zette het huizen in brand, waardoor duizenden mensen zouden hebben moeten vluchten. Volgens een vertrouwelijke bron maakten het OLA en geaffilieerde gewapende groepen zich ook schuldig aan verkrachting. Na de regio Amhara vielen in Oromia, met ca. 1650 de meeste dodelijke slachtoffers in absolute zin (op een inwonersaantal van 35,466,785)[2]. Ook hier geldt dat het niet duidelijk is hoeveel burgerslachtoffers hieronder vallen. Het aantal (dodelijke) slachtoffers is gelet op het totale inwonersaantal aldus relatief beperkt te noemen.

Irak

Diyala

Rivaliteit tussen milities en hun tribale en politieke bondgenoten, die streden om invloed, smokkel- en afpersingsnetwerken, speelden een rol bij de veiligheidssituatie in Diyala. Diyala is ook een van de gebieden waar ISIS nog steeds aanvallen claimde. ISIS was met name actief in het noorden van de provincie waar strijders van de groep volgens berichten het ruige terrein in het Hamrin-gebergte als uitvalsbasis gebruikten. Vanwege uit de strijd met ISIS overgebleven spanningen tussen sjiieten en soennieten leidden (vermeende) ISIS-aanvallen op burgers tot vergeldingsaanvallen. Begin 2023 was er een reeks aanvallen in de districten Al-Muqdadiyah en Al-Khalis, waarbij volgens de autoriteiten ten minste 19 burgers omkwamen. De identiteit van de daders werd niet bekendgemaakt. Rivaliteit tussen milities en hun tribale en politieke bondgenoten, die streden om invloed, smokkel- en afpersingsnetwerken, speelde eveneens een rol in de veiligheidssituatie in de provincie. In maart 2023 bezocht premier Al-Sudani de provincie en beval hij militaire versterkingen te sturen om de veiligheidssituatie onder controle te krijgen. Het geschatte aantal inwoners in Diyala in 2021 was 1.768.920.[3] Uit gegevens van ACLED[4] blijkt dat in Diyala in de periode van 1 oktober 2021 tot en met 1 oktober 2023 er in totaal 136 burgerdoden zijn gevallen bij geweldsincidenten. Het aantal ontheemden in Diyala was op 31 december 2023 43.554, tegenover 241.236 terugkeerders naar de provincie.[5] De oorzaak van de ontheemding is niet bekend.

Dohuk

[2] Het gaat om een inschatting gebaseerd op de census uit 2007; zie Microsoft Word - Projection Report for print Word version of 24 April 2014.doc (statsethiopia.gov.et))

[3] EASO, COI Report – Iraq security situation, januari 2022, p. 120.

[4] https://acleddata.com/, geraadpleegd op 28 februari 2024.

[5] IOM, Iraq Mission, https://iraqdtm.iom.int/, geraadpleegd op 5 april 2024.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
23 oktober 2024

Onze referentie
5957535

Gedurende de verslagperiode van het meest recente ambtsbericht was sprake van een uitbreiding van drone-aanvallen door de Turkse autoriteiten. In juli 2022 kwamen bij een artilleriebeschieting negen personen (onder wie drie kinderen) om en vielen er ten minste twintig gewonden in een waterpark in de provincie Duhok. De toenmalige premier van Irak, Al-Kadhimi, beschuldigde Turkse troepen van de aanval. In grensgebieden waar gevochten werd tussen het Turkse leger en de PKK vielen naar verluidt eveneens burgerslachtoffers en richtten Turkse beschietingen materiële schade aan in dorpen. Niettemin lijken de slachtofferaantallen onder burgers relatief gezien laag. Dohuk telde in 2021 zo'n 1.396.480 inwoners, waarvan er rond de 362.000 in de landelijke gebieden en er 1.034.000 in stedelijke gebieden wonen.[6] Uit gegevens van ACLED[7] blijkt dat in Dohuk in de periode van 1 oktober 2021 tot en met 1 oktober 2023 er in totaal 32 burgerdoden zijn gevallen bij geweldsincidenten. Er verblijft in Dohuk een groot aantal ontheemden. In de 15 kampen onder gezag van de autoriteiten in Duhok verbleven in maart 2023 in totaal ongeveer 135.000 ontheemden, voornamelijk jezidi's uit de Sinjar regio. Uit geraadpleegde data van de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) blijkt dat er op 31 december 2023 235.251 ontheemden waren in Duhok.. De oorzaak van de ontheemding is niet bekend. Uit dezelfde data van IOM komt naar voren dat op peildatum van 31 december 2023 sprake was van 744 teruggekeerde ontheemden naar Duhok.[8]

Erbil
Het meest recente ambtsbericht Irak meldt dat gedurende de verslagperiode een reeks aanvallen plaatsvonden op doelwitten in zowel de stad als de provincie Erbil. Bij deze aanvallen werd gebruik gemaakt van onder meer Turkse drones en Iraanse ballistische raketten. Voorts vonden er aanvallen plaats die niet werden opgeëist. Bij deze aanvallen raakten ook burgers gewond. Naar schatting zijn er 38 slachtoffers gevallen onder burgers in de periode februari 2023 - maart 2024 waarvan 12 doden.[9] Dit geweld is relevant voor de beoordeling in het kader van 15c. Naast dit conflict gerelateerd geweld was er ook regelmatig vuurwapengeweld onder de burgerbevolking in Erbil met dodelijke afloop. Zo werden er 62 moorden en 60 schietincidenten geregistreerd door de politie in 2022 en bezat ongeveer 70 procent van de burgerbevolking in Erbil een vuurwapen zo blijkt uit het ambtsbericht. Omdat dit geweld niet plaats vond in het kader van een gewapend conflict wordt dit niet betrokken bij de beoordeling in het kader van 15c.

Ninewa
Met name in het district Sinjar in deze provincie is sprake van een gewapend conflict in de vorm van regelmatige Turkse luchtaanvallen op PKK- en YBS-doelen (*Yekîneyên Berxwedana Şengalê*). In de verslagperiode van het meest recente ambtsbericht Irak voerde Turkije aanvallen uit op doelen in diverse locaties in het noorden van Irak, waaronder Sinjar en in afgelegen en bergachtig grensgebied met Turkije in de KAR. Tussen april en december 2022 was er volgens ACLED een significante toename van Turkse luchtaanvallen op PKK-doelen in het kader van de

[6] EASO, COI Report – Iraq security situation, januari 2022, p. 198.
[7] https://acleddata.com/, geraadpleegd op 28 februari 2024.
[8] IOM, Iraq Mission, https://iraqdtm.iom.int/, geraadpleegd op 5 april 2024.
[9] EUAA, COI Report – Iraq security situation, mei 2024, p. 113.

Turkse Operation Claw-Lock en pogingen van het Iraakse leger om het gezag van de federale autoriteiten over Sinjar te consolideren de lokale machtspositie van de YBS onder druk te zetten. Volgens humanitaire organisaties raakten meer dan tienduizend burgers uit het gebied (opnieuw) ontheemd. De International Crisis Group rapporteerde dat de situatie in Sinjar na de korte confrontatie gespannen bleef en dat bewoners vreesden voor verdere escalatie. De gevechten vormden een van de factoren die als ontheemden in de Koerdische Autonome Regio (KAR) verblijvende jezidi's ervan weerhielden om terug te keren naar hun oorspronkelijke woonplaatsen in het district Sinjar. Ook vormden mijnen en onontplofte munitie nog steeds een gevaar voor bewoners. Uit informatie van het IOM van 31 december 2023 blijkt dat er meer ontheemden terug zijn gekeerd naar de provincie Ninewa (1.960.734) dan dat er ontheemd zijn geraakt (239.124). Ook voor de provincie Ninewa geldt dat het aantal burgerslachtoffers relatief beperkt is. Ninewa telde in 2021 4.030.006 inwoners.[10] Uit gegevens van ACLED[11] blijkt dat in Ninewa in de periode van 1 oktober 2021 tot en met 1 oktober 2023 er in totaal 97 burgerdoden zijn gevallen bij geweldsincidenten. Voor Sinjar geldt dat zij 325.816 inwoners telt en dat over voornoemde periode 24 burgerdoden zijn gevallen.

Somalië

Mogadishu

In Mogadishu werd verkiezingsgeweld (met name in de aanloop naar de parlementaire verkiezingen van april 2022 en de presidentsverkiezingen van mei 2022) opgevolgd door toenemende aanvallen tegen Al-Shabaab (intensiveerde vanaf de zomer van 2022). Al-Shabaab schroefde op haar beurt haar operaties in Mogadishu op tijdens de verslagperiode van het ambtsbericht, zoals burgers die een prominente rol vervulden in het maatschappelijke leven en plaatsen die zij vaak bezoeken. Het ging hierbij vooral om gerichte aanvallen op door Al-Shabaab aangemerkte doelwitten. Naast deze gerichte burgerdoelwitten vielen er hierdoor echter ook willekeurige burgerslachtoffers. Wel wordt in het AAB expliciet genoemd dat Al-Shabaab burgers waarschuwde zich niet naar bepaalde plekken te begeven omdat deze plekken mogelijk doelwit zouden zijn van aanslagen. Daarnaast volgt uit het AAB dat Mogadishu tijdens de verslagperiode continu onder controle van de federale autoriteiten heeft gestaan, wat bijdraagt aan de aanwezigheid van een veiligheidsstructuur in de stad.

Galmudug

Tijdens de verslagperiode verloor Al-Shabaab de directe controle over de grootste delen van de deelstaat Galmudug. In januari 2023 kondigde de regering aan dat de belangrijkste gebieden van Galmudug waren heroverd nadat deze 15 jaar onder controle van Al-Shabaab hadden gestaan. Op het moment van publicatie van het ambtsbericht kon nog niet concreet worden aangegeven of het verdrijven van Al-Shabaab uit grote delen van Galmudug tot een duurzame verbetering van de veiligheidssituatie leidde. Tekenend voor de fluïditeit van de situatie was dat sommige ingenomen gebieden en steden later in de verslagperiode weer in handen van Al-Shabaab kwamen, om in sommige gevallen daarna weer door de coalitietroepen heroverd te worden. Galmudug heeft daarnaast van oudsher te

[10] EASO, COI Report – Iraq security situation, januari 2022, p. 162.

[11] https://acleddata.com/, geraadpleegd op 28 februari 2024.

maken met conflicten tussen (sub)clans, die doorgaans hun oorsprong kennen in politieke of territoriale geschillen, en de toegang tot natuurlijke hulpbronnen als water en land. Tijdens de verslagperiode verschenen berichten dat er, naast het militaire offensief tegen Al-Shabaab, in Galmudug ook conflicten tussen (sub)clans speelden. De strijd in deze regio´s woedde met name onder plaatselijke clanmilities die verantwoordelijk waren voor veiligheidsincidenten. In mindere mate vonden ook gevechten plaats tussen het Somalische Nationale Leger en geweld tussen Al-Shabaab. De slachtoffers van het geweld in deze gebieden zijn dus voornamelijk strijders dan wel slachtoffers van clanconflicten. Er lijkt in deze gebieden geen sprake te zijn van grootschalig willekeurig geweld waarbij burgerslachtoffers op de koop toe worden genomen. Het aantal burgerslachtoffers als gevolg van dit willekeurige geweld is dan ook beperkt (ca. 20 slachtoffers).[12]

Jubbaland
Al-Shabaab beheerste in de verslagperiode van het ambtsbericht een groot deel van de deelstaat. Hoewel het grootste deel van de incidenten in Somalië plaatsvond in Jubbaland, meer specifiek de regio's Gedo en Lower Juba, zijn zeer weinig burgerdoden geteld als gevolg van de gevechten in Jubbaland.[13] De meeste veiligheidsincidenten betroffen aanvallen van Al-Shabaab op militaire bases in het gebied, met vooral Al-Shabaab strijders als slachtoffer. Voor de rest vond voornamelijk gericht geweld plaats tegen groepen die als risicoprofiel zijn aangemerkt in het huidige landenbeleid.

South West State
Het Somalisch Nationale Leger (SNL) voerde in dit gebied anti-terreuroperaties uit tegen Al-Shabaab. Veel van de incidenten in deze regio betroffen daarnaast aanvallen van Al-Shabaab op militaire bases van het SNL of AMISOM/ATMIS vaak met gebruik van geïmproviseerde explosieven. Het geallieerde offensief tegen Al-Shabaab leidde in South West State gedurende de verslagperiode niet tot gevechten die zo grootschalig waren als in de deelstaten Galmudug en Hirshabelle. Toch bleven Bay en Lower Shabelle tijdens de verslagperiode, net als tijdens de vorige verslagperiode, de regio's van Somalië waar (naast Mogadishu) de meeste veiligheidsincidenten plaatsvonden. ACLED noteert echter een relatief laag aantal burgerdoden door willekeurig geweld in deze regio´s (94 slachtoffers)[14] en Al-Shabaab voerde voornamelijk gerichte moorden uit.

Hirshabelle
Op het moment van publicatie van het ambtsbericht kon nog niet concreet worden aangegeven of het verdrijven van Al-Shabaab uit grote delen van Hirshabelle tot een duurzame verbetering van de veiligheidssituatie had geleid. Echter draagt het feit dat AMISOM/ATMIS de overhand heeft gekregen tijdens de verslagperiode in dit gebied, bij aan de aanwezigheid van een stabielere factor in deze regio. ACLED registreerde in Hirshabelle vooral gevechten met Al-Shabaab als veroorzaker van het geweld, waarbij soms burgerslachtoffers vielen en willekeurig geweld als

[12] CGVSRA/CEDOCA, Somalië: Overzicht veiligheidsdiensten, 21 december 2023, veiligheidsincidenten coi_focus_somalie._overzicht_veiligheidsincidenten_20231221.pdf (cgvs.be) (hierna: CEDOCA), p. 32 en p. 35.
[13] CEDOCA, p. 54, p. 57 en p. 59.
[14] CEDOCA p. 47, p. 49 en p. 51

gevolg van explosies en luchtaanvallen waarbij ook burgerslachtoffers vielen (108 slachtoffers).[15]

Sudan

Abyei, Blauwe Nijl, Gedaref, Kassala, Noordelijk, Nijl, Oost-Darfur, Rode Zee, Sennar, Witte Nijl

Hoewel grote delen van het noorden en het oosten van het land onder controle staan van de *Sudanese Armed Forces* (SAF) vonden ook daar, al dan niet in beperkte mate, incidenten plaats. Als gevolg van het willekeurige geweld dat hier verband mee houdt vielen echter relatief zeer weinig burgerslachtoffers in deze gebieden en de aanwezigheid van de SAF zorgt in zekere mate voor een veiligheidsstructuur. Het ambtsbericht stelt echter dat door de snelle opmars van de RSF in El Gezira de weg open lijkt te liggen naar andere SAF controlegebieden, zoals de oostelijke staten Gedaref, Kassala en Sennar. Gelet hierop en gezien het feit dat bovengenoemde provincies ook met incidenten van gewapende confrontaties te maken kregen waarbij sprake was van willekeurig geweld als gevolg van het gewapende conflict zullen alle provincies die nu niet aangemerkt staan in het beleid, als gradatie iii aangemerkt worden.

[15] Cedoca, p. 38 en p. 41.